

Databeskyttelsesrådets udtalelser (artikel 64)

Udtalelse 8/2019 om en tilsynsmyndigheds kompetence i tilfælde af en ændring af omstændighederne vedrørende hovedvirksomheden eller den eneste etablering

Vedtaget den 9. juli 2019

Indholdsfortegnelse

1	RESUMÉ AF DE FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER	3
2	DATABESKYTTELSESRÅDETS KOMPETENCE TIL AT VEDTAGE EN UDTALELSE I HENHOLD TIL ARTIKEL 64, STK. 2, OM DETTE EMNE	4
3	RELEVANTE BESTEMMELSER.....	5
4	DATABESKYTTELSESRÅDETS UDTALELSE.....	6
4.1	Udtalelsens anvendelsesområde	6
4.2	Baggrunden for udtalelsen.....	6
4.3	Den vedtagne udtalelse	8
4.3.1	Flytning af hovedvirksomheden eller den eneste etablering inden for EØS	8
4.3.2	Oprettelse af hovedvirksomheden eller den eneste etablering eller flytning fra et tredjeland til EØS	9
4.3.3	Hovedvirksomhedens eller den eneste etablerings forsvinden	9
5	KONKLUSION	10

Det Europæiske Databeskyttelsesråd har —

under henvisning til artikel 63 og artikel 64, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (herefter "GDPR"),

under henvisning til EØS-aftalen, særlig bilag XI og protokol 37 til EØS-aftalen, som ændret ved Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse nr. 154/2018 af 6. juli 2018,

under henvisning til artikel 10 og artikel 22 i forretningsordenen af 25. maj 2018, og

ud fra følgende betragtninger:

1) Det Europæiske Databeskyttelsesråd (herefter "Databeskyttelsesrådet") har som sin vigtigste opgave at sikre ensartet anvendelse af GDPR i hele Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde. I henhold til artikel 64, stk. 2, i GDPR kan en tilsynsmyndighed, formanden for Databeskyttelsesrådet eller Kommissionen kræve, at ethvert almengyldigt spørgsmål eller ethvert spørgsmål, der har virkninger i mere end én EØS-medlemsstat, drøftes af Databeskyttelsesrådet med henblik på en udtalelse. Formålet med denne udtalelse er at undersøge et almengyldigt spørgsmål eller et spørgsmål, der har virkninger i mere end én EØS-medlemsstat.

2) Den 30. april 2019 anmodede den franske og den svenske databeskyttelsesmyndighed Databeskyttelsesrådet om at undersøge og afgive udtalelse om en national myndigheds fortsatte kompetence i tilfælde af en ændring af omstændighederne vedrørende hovedvirksomheden eller den eneste etablering.

3) Databeskyttelsesrådets udtalelse vedtages i henhold til artikel 64, stk. 3, i GDPR sammenholdt med artikel 10, stk. 2, i forretningsordenen inden for otte uger fra den første arbejdsdag, efter at formanden og de kompetente tilsynsmyndigheder har besluttet, at sagen er komplet. Efter formandens afgørelse kan denne frist forlænges med yderligere seks uger under hensyntagen til spørgsmålets kompleksitet

—

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

1 RESUMÉ AF DE FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

1. Den franske og den svenske databeskyttelsesmyndighed anmodede Databeskyttelsesrådet om at undersøge og afgive udtalelse om en national myndigheds fortsatte kompetence i tilfælde af en ændring af omstændighederne vedrørende hovedvirksomheden eller den eneste etablering.
2. Disse ændringer kan forekomme, når:
  - en eneste etablering eller hovedvirksomhed flyttes fra ét EØS-land til et andet EØS-land

- en eneste etablering eller hovedvirksomhed ophører med at eksistere i EØS-området
- en hovedvirksomhed oprettes i et EØS-lands område eller flytter fra et tredjeland til et EØS-land.

3. Den franske og den svenske datatilsynsmyndighed forelagde specifikt følgende spørgsmål:
- Fra hvilket tidspunkt bør en myndigheds kompetence anses for endeligt fastsat, hvorved enhver ændring af omstændighederne vedrørende hovedvirksomheden eller den eneste etablering bliver uden virkning for proceduren?
  - Bør dette være det første tidspunkt, hvor en klage modtages af en myndighed, eller hvis det ikke er på grundlag af en klage, når myndigheden begynder at overveje en behandling efter eget skøn?
  - Bør dette være det tidspunkt, hvor en myndighed beslutter at indlede en undersøgelse og kontakte den dataansvarlige/databehandleren?
  - Bør det være det tidspunkt, hvor der iværksættes en beslutningsprocedure?
  - Bør dette være det tidspunkt, hvor myndigheden træffer en afgørelse, hvorved den pågældende sag afsluttes?
4. Beslutningen om, at sagen var komplet, blev truffet den 17. maj 2019. Fristen for at vedtage udtalelsen er fastsat til den 12. juli.

2 DATABESKYTTELSESRÅDETS KOMPETENCE TIL AT VEDTAGE EN UDTALELSE I HENHOLD TIL ARTIKEL 64, STK. 2, OM DETTE EMNE

5. Det er Databeskyttelsesrådets holdning, at spørgsmålet om en national myndigheds kompetence i tilfælde af en ændring af omstændighederne vedrørende hovedvirksomheden eller den eneste etablering vedrører et "*almengyldigt spørgsmål*" i henhold til GDPR, da der er et klart behov for en ensartet fortolkning blandt databeskyttelsesmyndigheder vedrørende grænserne for deres kompetencer. Der er navnlig behov for en præcisering for bl.a. at sikre en ensartet samarbejdspraksis i henhold til artikel 60, gensidig bistand i henhold til artikel 61 i GDPR og fælles aktiviteter i henhold til artikel 62 i GDPR.
6. GDPR indeholder ingen specifik bestemmelse vedrørende det tilfælde, hvor den dataansvarliges eller databehandlerens hovedvirksomhed eller eneste etablering er oprettet i én EØS-medlemsstats område og midt under proceduren flyttes til en anden medlemsstats område eller uden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, og heller ikke vedrørende det tilfælde, hvor en etablering midt under proceduren oprettes inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde eller ophører med at eksistere.
7. Databeskyttelsesrådets retningslinjer, og navnlig retningslinjerne vedrørende den ledende tilsynsmyndighed, giver indtil videre heller ikke flere oplysninger med hensyn til disse situationer end GDPR.
8. For at muliggøre en ensartet gennemførelse i hele Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde skal der imidlertid findes et objektivi kriterium til at fastsætte, fra hvilket tidspunkt enhver ændring af omstændighederne ikke ville have nogen virkning for den kompetence, som en myndighed har

erhvervet. Denne problemstilling er af stor betydning, da spørgsmålet om de potentielle konkurrerende kompetencer mellem tilsynsmyndigheder bør tages op. Det er således nødvendigt ikke kun ud fra et retssikkerhedssynspunkt, men også en operationel synsvinkel (databeskyttelsesmyndigheders sagsbehandling), at afklare de forelagte spørgsmål.

9. Det er derfor Databeskyttelsesrådets holdning, at der kan afgives en udtalelse i henhold til artikel 64, stk. 2, om de spørgsmål, som den franske og den svenske databeskyttelsesmyndighed har forelagt.

3 RELEVANTE BESTEMMELSER

10. Artikel 4, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union bestemmer følgende: "*I medfør af princippet om loyalt samarbejde respekterer Unionen og medlemsstaterne hinanden og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af traktaterne. Medlemsstaterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger for at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af traktaterne eller af retsakter vedtaget af EU-institutionerne. Medlemsstaterne bistår Unionen i gennemførelsen af dens opgaver og afholder sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af Unionens mål i fare.*"
11. Artikel 41, stk. 1, i EU's charter om grundlæggende rettigheder bestemmer følgende: "*Enhver har ret til at få sin sag behandlet uvildigt, retfærdigt og inden for en rimelig frist af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer*".
12. Artikel 51, stk. 1, i GDPR fastsætter databeskyttelsesmyndighedernes retlige mandat, som er at føre tilsyn med anvendelsen af GDPR for at beskytte fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder i forbindelse med behandling og for at lette fri udveksling af personoplysninger i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.
13. I artikel 55, 57 og 58 præciseres hver datatilsynsmyndigheds kompetence, opgaver og beføjelser¹.
14. I artikel 56 fastsættes "*one-stop shop*"-mekanismen, en procedureregulering, hvorefter en ledende tilsynsmyndighed, defineret som myndigheden på det område, hvor den dataansvarlige eller databehandleren har sin hovedvirksomhed eller eneste etablering, tildeles en særlig rolle².

---

¹ Det bemærkes i denne henseende, at 11. betragtning til GDPR har følgende ordlyd: "*For at sikre effektiv beskyttelse af personoplysninger i Unionen er det nødvendigt at styrke og præcisere de registreredes rettigheder og de forpligtelser, der påhviler dem, der behandler og træffer afgørelse om behandling af personoplysninger, samt at der gives tilsvarende beføjelser til at føre tilsyn med og sikre overholdelse af reglerne om beskyttelse af personoplysninger og indføres tilsvarende sanktioner ved overtrædelser i medlemsstaterne*". I henhold til 13. betragtning til GDPR er et af formålene med forordningen "*at skabe retssikkerhed og gennemsigtighed for erhvervsdrivende [...] samt effektivt samarbejde mellem tilsynsmyndighederne i de forskellige medlemsstater*". Endelig har 122. betragtning følgende ordlyd: "*Hver tilsynsmyndighed bør på sin egen medlemsstats område have kompetence til at udøve sine beføjelser og varetage de opgaver, der er tildelt den i henhold til denne forordning*".

² 124. betragtning har følgende ordlyd: "*Hvis behandling af personoplysninger foretages som led i aktiviteter, der udføres for en dataansvarlig eller en databehandler, der er etableret i Unionen, og den dataansvarlige eller databehandleren er etableret i mere end én medlemsstat, eller hvis den behandling, der finder sted som led i aktiviteter, som udføres for en dataansvarlig eller en databehandler, som kun er etableret i én medlemsstat i Unionen, og behandlingen i væsentlig grad påvirker eller sandsynligvis i væsentlig grad vil påvirke registrerede i mere end én medlemsstat, bør tilsynsmyndigheden for den dataansvarliges eller databehandlerens*"

15. I kapitel VII i GDPR, med titlen "*Samarbejde og sammenhæng*", fastsættes de forskellige måder, hvorpå databeskyttelsesmyndigheder samarbejder med henblik på at bidrage til en ensartet anvendelse af GDPR. De relevante bestemmelser findes navnlig i artikel 60 i GDPR, som fastsætter samarbejdet mellem den ledende tilsynsmyndighed og de andre berørte tilsynsmyndigheder³. I henhold til artikel 61 og 62 i GDPR yder tilsynsmyndighederne ligeledes hinanden gensidig bistand og gennemfører, hvis det er hensigtsmæssigt, fælles aktiviteter, herunder fælles undersøgelses- og håndhævelsesforanstaltninger.

4 DATABESKYTTELSESRÅDETS UDTALELSE

4.1 Udtalelsens anvendelsesområde

16. I forbindelse med den foreliggende udtalelse er Databeskyttelsesrådet af den opfattelse, at spørgsmålene hovedsagelig vedrører overtrædelser af vedvarende eller fortsat karakter som følge af, at overtrædelserne skal være begået over en vis periode, for at en ændring af omstændighederne vedrørende hovedvirksomheden eller den eneste etablering kan gøre indgreb. En "vedvarende" overtrædelse er en handling (eller undladelse), som varer ved over en vis periode, og en "fortsat" overtrædelse er en lovovertrædelse, der består af flere handlinger, som alle indeholder elementerne af den samme eller (en lignende) overtrædelse, der er begået over en vis periode (*Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Store Afdeling, Rohlena mod Den Tjekkiske Republik, klage nr. 59552/08*).

4.2 Baggrunden for udtalelsen

17. Databeskyttelsesrådet understreger, at bestemmelserne i GDPR om kompetencefordelingen mellem de forskellige berørte myndigheder i medlemsstaterne og begrebet ledende tilsynsmyndighed er baseret på et intensivt og smidigt samarbejde mellem tilsynsmyndighederne. Dette nye samarbejdsniveau følger af, at GDPR nu er den fælles retlige ramme for databeskyttelse, således at der ikke bør herske nogen tvivl eller være nogen hindring for, at tilsynsmyndighederne kan anvende GDPR ensartet og hurtigt. Ved vurderingen af, hvad der er det rigtige svar på det forelagte spørgsmål, tages der derfor udgangspunkt i — som en uomgængelig nødvendighed — et effektivt samarbejde mellem tilsynsmyndighederne baseret på gensidig tillid.
18. For at muliggøre en ensartet gennemførelse i hele Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde skal der findes et objektive kriterium til at fastsætte, fra hvilket tidspunkt enhver ændring af omstændighederne ikke ville have nogen virkning for den kompetence, som en myndighed har erhvervet. Et sådant kriterium bør opfylde tre målsætninger:
- sikre både den dataansvarlige og de registrerede en tilstrækkelig grad af retssikkerhed og forudsigelighed, en målsætning, der er anført i GDPR og navnlig i 13. betragtning

---

hovedvirksomhed eller for den dataansvarliges eller databehandlerens eneste etablering i Unionen fungere som ledende tilsynsmyndighed".

³ Dette fremgår også af 123.-126. og 130. betragtning. Mere specifikt er følgende fastsat i 125. betragtning: "(...) Tilsynsmyndigheden bør i sin egenskab af ledende tilsynsmyndighed nøje inddrage og koordinere de berørte tilsynsmyndigheder i beslutningsprocessen". 126. betragtning har følgende ordlyd: "Afgørelsen bør træffes i fællesskab af den ledende tilsynsmyndighed og de berørte tilsynsmyndigheder og bør være rettet mod den dataansvarliges eller databehandlerens hovedvirksomhed eller eneste etablering (...)".

- tage hensyn til betragtninger vedrørende god forvaltning ved at sikre, at de foranstaltninger, der træffes af myndighederne, er effektive (jf. navnlig artikel 41 i EU's charter om grundlæggende rettigheder og 11. og 13. betragtning til GDPR) og ved at undgå ethvert misbrug af one-stop shop-mekanismen i form af forumshopping eller "forumshopping"
  - begrænse risikoen for konkurrerende kompetencer mellem myndigheder.
19. Artikel 55, stk. 1, og betragtning 122 til GDPR fastsætter de generelle principper for tilsynsmyndigheders kompetence, idet hver tilsynsmyndighed er kompetent til på sin egen medlemsstats område "*at udføre de opgaver og udøve de beføjelser, der tillægges den i overensstemmelse med denne forordning*". Artikel 56, stk. 1, og betragtning 124 indeholder imidlertid en ufravigelig bestemmelse, som fastsætter, at tilsynsmyndigheden for den dataansvarliges eller databehandlerens hovedvirksomhed eller eneste etablering er kompetent til at fungere som ledende tilsynsmyndighed for den grænseoverskridende behandling, der foretages af denne dataansvarlige eller databehandler.
  20. Artikel 56, stk. 1, er *lex specialis* og har som sådan forrang, når der opstår en databehandlingssituation, som opfylder de heri fastsatte betingelser — f.eks. en situation, hvor en hovedvirksomhed eller eneste etablering i EU, som er ansvarlig for grænseoverskridende behandling, er involveret i en klage/påstået konstateret eller indberettet overtrædelse. En ledende tilsynsmyndigheds kompetence til at behandle en sag følger derfor af, at den dataansvarlige/databehandleren har en hovedvirksomhed eller eneste etablering på dens medlemsstats område som led i en grænseoverskridende behandling. Hvis hovedvirksomheden eller den eneste etablering flytter, efter at en procedure er blevet indledt ved eller af den ledende tilsynsmyndighed, og hvis den nye hovedvirksomhed eller eneste etablering opfylder betingelserne for at blive betragtes som en sådan, har den dataansvarlige/databehandleren ret til at henholde sig til en ny eneste kontakt i henhold til artikel 56, stk. 1, og artikel 56, stk. 6, dvs. den nye ledende tilsynsmyndighed i den nye hovedvirksomheds eller eneste etablerings medlemsstat.
  21. Skiftet i rollen som ledende tilsynsmyndighed betyder ikke, at den oprindelige tilsynsmyndighed ikke havde kompetence til at handle på det tidspunkt, hvor den handlede, og de aktiviteter, der allerede er udført af den oprindelige myndighed, mister derfor ikke med tilbagevirkende kraft deres retsgrundlag. Den tidligere kompetente tilsynsmyndighed havde fuld kompetence, da hovedvirksomheden eller den eneste etablering var beliggende på dens område. De trufne foranstaltninger bevarer derfor deres værdi, og den dokumentation og de oplysninger, der er indsamlet af den tidligere ledende tilsynsmyndighed, kan anvendes af den nye kompetente myndighed.
  22. Denne løsning øger chancerne for, at den besluttende myndighed har beføjelse til at håndhæve sin afgørelse. Den nye ledende tilsynsmyndighed er således i stand at håndhæve den afgørelse, den træffer, da den dataansvarlige eller databehandleren er etableret på dens område, hvilket er i overensstemmelse med princippet om effektiv håndhævelse, jf. betragtning 11 til GDPR.
  23. Endvidere har denne løsning også den fordel, at den mindsker risikoen for, at to myndigheder (eller flere) anser sig selv for at være den ledende myndighed i forbindelse med den samme overtrædelse, eller derimod for, at ingen myndighed anser sig selv for at være den ledende myndighed. Kriteriet om, at der er truffet en endelig afgørelse, er således forholdsvis ligetil, og det er ret let at fastslå, om det er opfyldt.

24. Under alle omstændigheder er det værd at understrege, at i tilfælde af en ændring af den ledende tilsynsmyndighed finder samarbejdsproceduren i henhold til artikel 60 anvendelse, og den nye ledende tilsynsmyndighed vil være forpligtet til at samarbejde med den tidligere ledende tilsynsmyndighed og med andre berørte tilsynsmyndigheder med henblik på at nå til enighed, i det mindste hvis den tidligere ledende tilsynsmyndighed fortsat er en berørt tilsynsmyndighed. I praksis betyder dette, at den nye ledende tilsynsmyndighed vil skulle forelægge et udkast til afgørelse for den tidligere ledende tilsynsmyndighed (og alle de andre berørte tilsynsmyndigheder), der som enhver anden berørt tilsynsmyndighed vil være i stand til at fremkomme med en relevant og begrundet indsigelse. Desuden kan den tidligere ledende tilsynsmyndighed deltage i gennemførelsen af undersøgelserne som led i fælles aktiviteter i henhold til artikel 62, hvis den opfylder kriterier i artikel 4, nr. 22).
25. Der skal tages behørigt hensyn til den omstændighed, at der er truffet en endelig afgørelse i en samarbejdsprocedure, som er indledt i henhold til artikel 60 i GDPR, navnlig ved at sikre, at den oprindelige (ledende) tilsynsmyndighed inddrages i eventuelle efterfølgende skridt af den nyoprettede ledende tilsynsmyndighed for at undgå, at den administrative proces fratages sin effektivitet, og/eller at der sker yderligere forsinkelser med hensyn til at stille de relevante retsmidler til rådighed (også i overensstemmelse med artikel 41 i EU's charter om grundlæggende rettigheder).
26. Endelig bemærkes det, at for at undgå forumshopping og sikre en effektiv beskyttelse af registrerede skal flytningen af hovedvirksomheden være effektiv og godtgøres af den dataansvarlige (jf. WP 244 med titlen "*Retningslinjer for udpegelse af en ledende tilsynsmyndighed for en dataansvarlig eller databehandler*" vedtaget den 13. december 2016 af Artikel 29-Gruppen vedrørende Databeskyttelse, s. 8). Det fremgår af selve begrebet hovedvirksomhed, at afgrænsningen heraf ikke blot er et momentant eller kun et bureaukratisk tiltag fra virksomhedens side, men et reelt tiltag, der er taget med et varigt formål. Tilsynsmyndigheder bør derfor udøve faktisk kontrol med begrebet hovedvirksomhed for at mindske risikoen for, at dataansvarlige eller databehandlere kunstigt ændrer deres hovedvirksomhed med henblik på at ændre den kompetente myndighed, der skal behandle sagen.

4.3 Den vedtagne udtalelse

4.3.1 Flytning af hovedvirksomheden eller den eneste etablering inden for EØS

27. Under hensyn til ovenstående betragtninger anses hovedvirksomhedens flytning til en anden EØS-medlemsstats område midt under proceduren for at fratage den første myndighed dennes oprindelige kompetence på det tidspunkt, hvor en sådan ændring træder i kraft, mens de aktiviteter, der allerede er udført af den oprindelige myndighed, ikke med tilbagevirkende kraft mister deres retsgrundlag.
28. Enhver igangværende procedure vil blive overført til tilsynsmyndigheden i den stat, hvori hovedvirksomheden er beliggende. Denne tilsynsmyndighed bliver ledende tilsynsmyndighed, og proceduren vil fortsætte i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 60, i samarbejde med den berørte tilsynsmyndighed, (jf. artikel 4, nr. 22).
29. Flytningen af hovedvirksomheden eller den eneste etablering inden for EØS anses for at fratage den første myndighed dennes oprindelige rolle som ledende tilsynsorgan på det tidspunkt, hvor en sådan ændring træder i kraft og påvises. Ligesom tidligere finder samarbejdsproceduren i henhold til artikel

60 anvendelse, og den nye ledende tilsynsmyndighed vil være forpligtet til at samarbejde med den tidligere ledende tilsynsmyndighed og med andre berørte tilsynsmyndigheder med henblik på at nå til enighed.

4.3.2 Oprettelse af hovedvirksomheden eller den eneste etablering eller flytning fra et tredjeland til EØS

30. Det er Databeskyttelsesrådets holdning, at den ledende kompetence kan skifte til en anden tilsynsmyndighed, indtil den ledende tilsynsmyndighed har truffet en endelig afgørelse. Som følge heraf vil oprettelsen af en hovedvirksomhed eller eneste etablering eller dens flytning fra et tredjeland til EØS (under en procedure, der oprindeligt blev indledt uden samarbejde) midt under proceduren gøre det muligt for den dataansvarlige at udnytte one-stop shop-mekanismen.
31. Enhver igangværende procedure (nødvendigvis en ikke-samarbejdsprocedure på grund af den oprindeligt manglende hovedvirksomhed i EØS) vil blive overført til tilsynsmyndigheden i den stat, hvori hovedvirksomheden er beliggende. Denne tilsynsmyndighed bliver ledende tilsynsmyndighed, og proceduren vil fortsætte i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 60, i samarbejde med den berørte tilsynsmyndighed, jf. artikel 4, nr. 22).
32. Oprettelsen af en hovedvirksomhed eller eneste etablering eller dens flytning fra et tredjeland anses for at fratage den første myndighed dennes oprindelige rolle som kompetent myndighed som følge af, at klagen først er indgivet til tilsynsmyndigheden på det tidspunkt, hvor en sådan ændring træder i kraft og påvises. Ligesom tidligere finder samarbejdsproceduren i henhold til artikel 60 anvendelse, og den nye ledende tilsynsmyndighed vil være forpligtet til at samarbejde med den tidligere ledende tilsynsmyndighed og med andre berørte tilsynsmyndigheder med henblik på at nå til enighed.

4.3.3 Hovedvirksomhedens eller den eneste etablerings forsvinden

33. Det er Databeskyttelsesrådets holdning, at den ledende kompetence kan skifte til en anden tilsynsmyndighed, indtil den ledende tilsynsmyndighed har truffet en endelig afgørelse. Som følge heraf vil hovedvirksomhedens eller den eneste etablerings forsvinden midt under proceduren (enten fordi hovedvirksomheden er blevet flyttet ud af EØS-området, eller fordi den er blevet nedlagt) fratage den dataansvarlige muligheden for at udnytte one-stop shop-mekanismen.
34. I det tilfælde, hvor etableringen ophører med at eksistere på dens medlemsstats område, er den tidligere ledende tilsynsmyndighed fortsat kompetent som enhver anden berørt tilsynsmyndighed i henhold til artikel 4, nr. 22), i GDPR. Da behandlingen ikke længere kan betragtes som grænseoverskridende, forsvinder princippet om samarbejde, og hver berørt myndighed genvinder fuld kompetence.

5 KONKLUSION

35. Afslutningsvis er det Databeskyttelsesrådets holdning, at kompetencen til at fungere som ledende tilsynsmyndighed kan skifte til en anden tilsynsmyndighed i tilfælde af en dokumenteret ændring af omstændighederne vedrørende en dataansvarligs eller databehandlers hovedvirksomhed eller eneste etablering, indtil denne tilsynsmyndighed har truffet en endelig afgørelse.

For Det Europæiske Databeskyttelsesråd

Formanden

(Andrea Jelinek)